

ลักษณะความทั่วไปและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาควบคุมโฆษณาอาหารและยา

ลักษณะความทั่วไป

หน้าที่และความรับผิดชอบของกอง เผยแพร่และควบคุมการโฆษณา

ก. ควบคุมตรวจสอบการโฆษณาขาย อาหาร ยา เครื่องสำอาง วัตถุมีพิษ และผลิตภัณฑ์ที่ควบคุมให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย เพื่อมิให้มีการโฆษณาโอ้อวดสรรพคุณ

ข. ให้ความรู้ คำแนะนำ เกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจ เกี่ยวกับ อาหาร ยา เครื่องสำอาง วัตถุมีพิษ และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ควบคุม

ค. จัดทำเอกสารทางวิชาการ และคู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ประกอบธุรกิจ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชน ในเรื่องเกี่ยวกับการบริโภค หรือการใช้อาหาร ยา วัตถุมีพิษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท เครื่องสำอางและวัตถุเสพติด

ง. นิเทศและฝึกอบรมทางวิชาการให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบกิจการ

จ. ส่งเสริมให้ผู้บริโภครู้จักป้องกันและพิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง

กองเผยแพร่และควบคุมการโฆษณาได้แบ่งสายงานเป็น 2 สาย ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่างกัน ได้แก่

ก. งานควบคุมการโฆษณา มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. ควบคุมการโฆษณา อาหาร ยา เครื่องสำอาง วัตถุมีพิษ และผลิตภัณฑ์

ที่อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยเปรียบเทียบสรรพคุณ และคุณภาพกับมาตรฐานที่ขออนุญาตไว้ เพื่อไม่ให้มีการโฆษณาโอ้อวดสรรพคุณ หรือโฆษณาชวนเชื่อให้มีการหลงผิดในหมู่ประชาชน และควบคุมไม่ให้มีการโฆษณาที่ก่อให้เกิดความเสียหายในทางศีลธรรมอันดีงาม หรือผิดไปจากที่กฎหมายบัญญัติไว้

2. ตรวจสอบติดตามรับฟัง และอัปเดตเสียงการโฆษณาทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์หรือติดตามข่าวสารการโฆษณาขายยา อาหาร วัตถุมีพิษ เครื่องสำอาง จากสิ่งพิมพ์ เอกสาร แผ่นป้ายโฆษณา การโฆษณาทางยานพาหนะ ทั้งภาพ เสียง และอื่น ๆ ให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย

3. พิจารณาคำขออนุญาตโฆษณา โดยพิจารณาข้อความ รูปภาพ สคริป ภาพยนตร์จากผู้ทำยื่นขอทำการโฆษณา เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมาย

4. พิจารณาติดตามข่าวต่าง ๆ ที่อาจเป็นความรู้ หรือเป็นเรื่องซึ่งเกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ข่าวจากหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ และชี้แจงข้อเท็จจริงของข่าว

5. ติดตามประสานงานกับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับ ยา อาหาร วัตถุมีพิษ เครื่องสำอาง และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อตักเตือน แนะนำ และส่งเสริมให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อให้ปฏิบัติให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

6. ศึกษาพิจารณาเพื่อเสนอปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการโฆษณาให้รัดกุมยิ่งขึ้น

ข. งานเผยแพร่ มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. จัดทำเอกสารวิชาการ ข่าว คำชี้แจง ประกาศต่าง ๆ สำหรับเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชน ในเรื่องเกี่ยวกับการบริโภค หรือการใช้ อาหาร ยา วัตถุมีพิษ วัตถุออกฤทธิ์ต้อจิตและประสาท เครื่องสำอาง และยาเสพติดให้โทษ

2. เผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป โดยการไปบรรยาย จัดนิทรรศการ และแจกเอกสารทั้งในและนอกสำนักงาน ฯ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ

3. ให้บริการแก่ผู้ประกอบการธุรกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในค่าน เอกสาร ประกาศกำหนดคุณภาพมาตรฐานของสิ่งต่าง ๆ ในความควบคุมของสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา

4. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาในการจัดอบรม ชี้แจง เจาหน้าที่ปฏิบัติกิจงาน รวมทั้งผู้ประกอบการให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายที่ควบคุม สามารถดำเนินงานได้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

จำนวนและคุณสมบัติของคณะกรรมการพิจารณาค่าขอโฆษณาอาหารและยา

ก. คณะกรรมการพิจารณาค่าขอโฆษณาอาหาร

คณะกรรมการพิจารณาค่าขอโฆษณาอาหารมีจำนวน 9 ท่าน เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายราชการ 8 ท่าน และเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายเอกชน 1 ท่าน คุณสมบัติของคณะกรรมการจะพิจารณาจากตำแหน่งหน้าที่งานทางราชการทั้ง 8 ท่าน ส่วนเจ้าหน้าที่ฝ่ายเอกชนจะเป็นบุคคลที่คณะกรรมการทั้ง 8 ท่านเห็นชอบและเชิญมาร่วมเป็นกรรมการด้วย

คณะกรรมการทั้ง 9 ท่าน ประกอบด้วย

1. รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา	ประธานกรรมการ
2. ผู้อำนวยการกองศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน	กรรมการ
3. ผู้อำนวยการกองนิติกร กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้แทน	กรรมการ
4. ผู้อำนวยการกองควบคุมอาหารหรือผู้แทน	กรรมการ
5. ผู้แทนกองงานกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ

- 6. ผู้แทนสภาสตรีแห่งชาติ โครงการสภาสตรี-
ส่งเสริมสตรีโลก กรรมการ
- 7. นายกสมาคมโฆษณาธุรกิจแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน กรรมการ
- 8. ผู้อำนวยการกอง เผยแพร่และควบคุมการโฆษณา
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ
- 9. นักวิชาการอาหารและยา กอง เผยแพร่และควบคุมการโฆษณา
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

ข. คณะกรรมการพิจารณาคำขอโฆษณา

คณะกรรมการพิจารณาคำขอโฆษณามีจำนวน 15 ท่าน ส่วนหนึ่งเป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่พิจารณาคำขอโฆษณาอาหารคาว 9 ท่าน และในจำนวนคณะกรรมการ 15 ท่าน เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายราชการ 14 ท่าน เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายเอกชน 1 ท่าน คุณสมบัติของคณะกรรมการจะพิจารณาจากตำแหน่งหน้าที่งานทางราชการ 14 ท่าน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเอกชน จะเป็นบุคคลที่คณะกรรมการเชิญให้มาร่วมเป็นกรรมการ

คณะกรรมการทั้ง 15 ท่าน ประกอบด้วย

- 1. รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ประธานกรรมการ
- 2. ผู้อำนวยการกองศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน กรรมการ
- 3. ผู้อำนวยการกองนิติกรรม กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้แทน กรรมการ
- 4. ผู้อำนวยการกองควบคุมอาหารหรือผู้แทน กรรมการ
- 5. ผู้อำนวยการกองควบคุมยาหรือผู้แทน กรรมการ
- 6. ผู้อำนวยการกองควบคุมเครื่องสำอางหรือผู้แทน กรรมการ
- 7. ผู้อำนวยการกองวิชาการหรือผู้แทน กรรมการ
- 8. ผู้อำนวยการกองสารวัตรหรือผู้แทน กรรมการ

9. ผู้แทนกองงานกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
กรมประชาสัมพันธ์ กรรมการ
10. ผู้แทนสภาสตรีแห่งชาติ ฯ โครงการสภาสตรีส่งเสริม
สตรีโลก กรรมการ
11. นายกเถลิงธรรมสมาคมแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน กรรมการ
12. นายกสมาคมโฆษณาธุรกิจแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน กรรมการ
13. นิตินกร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรรมการ
14. ผู้อำนวยการ กองเผยแพร่และควบคุมการโฆษณา
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ
15. นักวิชาการอาหารและยา กองเผยแพร่และควบคุมการโฆษณา
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

หน้าที่ของคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการพิจารณาคำขอโฆษณาอาหารและคณะกรรมการพิจารณาคำขอโฆษณา
ทั้ง 2 คณะ จะมีหน้าที่ คือการพิจารณาคำขอโฆษณา อาหารหรือยา โดยเปรียบเทียบข้อความ
โฆษณาและหลักฐานต่าง ๆ ที่ผู้ขอโฆษณายื่นมากับหลักเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาคำขอโฆษณา
และหลักฐานอื่น ๆ ที่คณะกรรมการ ฯ ขอไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงสาธารณสุข
ที่เกี่ยวข้องกับอาหารและยา

การประชุมและออกคะแนนเสียงคัดค้านคำขอโฆษณาอาหารหรือยา

ในการประชุมของคณะกรรมการทั้ง 2 คณะ จะต้องมีการมาประชุมไม่
น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงจะ เป็นองค์ประชุม

กรรมการแต่ละท่านสามารถออกคะแนนเสียงใดหนึ่งเสียง และการคัดค้านใช้
เกณฑ์คะแนนเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ หากคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานในที่ประชุมจะ
ออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียง เป็นการชี้ขาด

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาควบคุมโฆษณาอาหารและยา

คณะกรรมการพิจารณาค่าขอโฆษณาอาหาร มีหลักเกณฑ์การพิจารณาควบคุมโฆษณาอาหาร ตามพระราชบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติว่าด้วยอาหาร และอาหารควบคุมพิเศษ พ.ศ. 2522
2. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 63 (พ.ศ. 2524) เรื่องฉลาก
3. ระเบียบว่าด้วยการโฆษณาสินค้า และบริการธุรกิจทางวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2521
4. ประกาศเรื่องการโฆษณาสินค้าหรือบริการโดยการจัดให้มีการเลี้ยงโชค
ด้วยการแถมพกหรือรางวัล
5. ประกาศเรื่องการโฆษณาขายสินค้า หรือบริการโดยการให้ของแถม สิทธิ
หรือประโยชน์โดยการให้เปล่า
6. มาตรการในการอนุญาตและควบคุมการค้าแถมพกหรือรางวัลโดยการ
เลี้ยงโชคของกรมตำรวจ
7. ประมวลกฎหมายอาญา

คณะกรรมการพิจารณาค่าขอโฆษณา ยา มีหลักเกณฑ์การพิจารณาควบคุมโฆษณา
ยาตามพระราชบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติว่าด้วยยา พ.ศ. 2510 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2522)
2. ระเบียบว่าด้วยการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจทางวิทยุกระจายเสียง
และวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2521
3. ประกาศเรื่องการโฆษณาสินค้าหรือบริการโดยการจัดให้มีการเลี้ยงโชค
ด้วยการแถมพกหรือรางวัล

4. ประกาศเรื่องการโฆษณาขายสินค้าหรือบริการโดยการให้ของแถม สิทธิ หรือผลประโยชน์โดยการให้เปล่า
5. มาตรการในการอนุญาตและความคุ้มครองค่าแถมพหุหรือรางวัลโดยการเสี่ยงโชคของกรมตำรวจ
6. ประมวลกฎหมายอาญา

นอกจากนี้ ทั้งคณะกรรมการพิจารณาค่าขอโฆษณาอาหารและคณะกรรมการพิจารณาค่าขอโฆษณาฯ ยังต้องนำหลักภาษาไทย และหลักการถอดอักษรตามที่ราชบัณฑิตยสถานกำหนดมาใช้ในการพิจารณา เพื่อมิให้เกิดกรณีภาษาวิบัติขึ้นในการโฆษณาอาหารและยา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติว่าด้วย

อาหารและอาหารควบคุมพิเศษ พ.ศ. 2522

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"อาหาร" หมายความว่า ของกินหรือเครื่องค้ำจุนชีวิต ได้แก่

(1) วัตถุทุกชนิดที่คนกิน คิม อม หรือนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ หรือในรูปลักษณะใด ๆ แต่ไม่รวมถึงยา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท หรือยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี

(2) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้หรือใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหาร รวมถึงวัตถุดิบอาหาร สี และเครื่องปรุงแต่งกลิ่นรส

"อาหารควบคุมเฉพาะ" หมายความว่า อาหารที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นอาหารที่อยู่ในความควบคุมคุณภาพหรือมาตรฐาน*

"ตำรับอาหาร" หมายความว่า รายการของวัตถุที่ใช้เป็นส่วนประกอบอาหาร ซึ่งระบุน้ำหนักหรือปริมาตรของแต่ละรายการ

"ภาชนะบรรจุ" หมายความว่า วัตถุที่ใช้บรรจุอาหารไม่ว่าด้วยการใส่หรือห่อหรือด้วยวิธีใด ๆ

"ฉลาก" หมายความว่า รวมถึงรูป รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือข้อความใด ๆ ที่แสดงไว้ที่อาหาร ภาชนะบรรจุอาหาร หรือหีบห่อของภาชนะบรรจุอาหาร

"ผลิต" หมายความว่า ทำ ผสม ปรุงแต่งและหมายความรวมถึงแบ่งบรรจุด้วย

"จำหน่าย" หมายความว่า ขาย จ่าย แจก หรือแลกเปลี่ยน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือการมีไว้เพื่อจำหน่ายด้วย

"นำเข้า" หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

"ส่งออก" หมายความว่า นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร

"โรงงาน" หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่ตั้งขึ้นเพื่อผลิตอาหาร

"ผู้รับอนุญาต" หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ในกรณี
ที่นิติบุคคลเป็นผู้รับใบอนุญาตให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งนิติบุคคลแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการ
กิจการด้วย

"ผู้อนุญาต" หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือ
ผู้ซึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการอาหาร

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตาม
พระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ

* "อาหารที่ควบคุมเฉพาะ" หมายถึงอาหารที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นอาหารควบคุม ได้แก่

1. อาหารอบรังสี	7. น้ำมันและไขมันที่ใช้ในอาหาร
2. หอมหัวใหญ่อบรังสี	8. อาหารที่บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท
3. วัตถุที่ใส่ปรุงแต่งรสอาหาร	9. อาหารกึ่งสำเร็จรูป
4. นมคัดแปลงสำหรับทารก	10. อาหารทารก
5. น้ำบริโภคและ เครื่องดื่ม	11. อาหาร เด็กอ่อน
6. ผลิตภัณฑ์ของนม	12. น้ำมันถั่วลิสง

13. น้ำสมสายชู	22. กาแฟ
14. สีส้มอาหาร	23. เนยแข็ง
15. ครีม	24. เนยเทียม
16. นมโค	25. น้ำมันเนย
17. ชา	26. น้ำแข็ง
18. กี้	27. นมเปรี้ยว
19. ไอศกรีม	28. นมปรุงแต่ง
20. เนย	29. ซอสบางชนิด
21. น้ำแร่	30. น้ำปลา

"อาหารที่กำหนดมาตรฐาน" ได้แก่ น้ำที่เหลือสำหรับผลิตโมโนโซเดียมกลูตาเมต

"ฉลากอาหารที่ควบคุมเฉพาะ" กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้ต้องมีฉลากข้อความในฉลากทองเป็นภาษาไทย อ่านได้ชัดเจน และต้องมีข้อความดังนี้

- (1) ชื่ออาหาร
- (2) เลขทะเบียนอาหาร
- (3) ชื่อและสถานที่ตั้งของผู้ผลิต
- (4) น้ำหนักสุทธิ หรือปริมาตรสุทธิ
- (5) รายละเอียดอื่น ๆ ซึ่งต้องแสดงเพิ่มเติมตามแต่ละชนิดของอาหารที่ควบคุม ตัวอย่าง เช่น สีส้มอาหาร

สีส้มอาหาร จะต้องแจ้งเพิ่มเติมว่าเป็น "สีส้มอาหาร" และชื่อสามัญ รวมทั้ง เลขดัชนีสี (ถ้ามี) นอกจากนี้ยังต้องบอกชนิดของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เป็นต้นกำเนิดของสีด้วย ทั้งนี้เพราะสีส้มอาหาร เป็นสารที่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายของผู้บริโภค ซึ่งอาจเป็นอันตรายที่เกิดจากสีนั่นเอง หรือเป็นอันตรายที่เกิดจากสารอื่นที่ติดมากับสีนั้น

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่น กับออกประกาศทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา 6 เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมอาหาร ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(10) กำหนดประเภทและชนิดอาหารที่ผลิตเพื่อจำหน่าย นำเข้าเพื่อจำหน่าย หรือที่จำหน่าย ซึ่งจะต้องมีฉลาก ข้อความในฉลาก เงื่อนไขและวิธีการแสดงฉลาก ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการโฆษณาในฉลาก

มาตรา 27 อาหารที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นอาหารปลอม

(4) อาหารที่มีฉลากเพื่อลวง หรือพยายามลวงผู้ซื้อให้เข้าใจผิดในเรื่องคุณภาพ ปริมาณ ประโยชน์หรือลักษณะพิเศษอย่างอื่น หรือในเรื่องสถานที่และประเทศที่ผลิต

หมวด 5 การขึ้นทะเบียนและการโฆษณาเกี่ยวกับอาหาร

มาตรา 40 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาคุณสมบัติ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหารอันเป็นเท็จหรือเป็นการหลอกลวงให้เกิดความหลงเชื่อโดยไม่สมควร

มาตรา 41 ผู้ใดประสงค์จะโฆษณาคุณสมบัติ คุณภาพหรือสรรพคุณของอาหารทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ทางฉายภาพ ภาพยนตร์ หรือทางหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ หรือด้วยวิธีอื่นใด เพื่อประโยชน์ในทางการค้า ต้องนำเสียง ภาพ ภาพยนตร์ หรือข้อความที่จะโฆษณาดังกล่าวนั้นให้ผู้อนุญาตตรวจพิจารณามาก่อน เมื่อได้รับ

อนุญาตแล้วจึงจะโฆษณาได้

มาตรา 42 เพื่อพิทักษ์ประโยชน์และความปลอดภัยของผู้บริโภค ให้ผู้อนุญาต มีอำนาจสั่ง เป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(1) ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้จำหน่ายอาหาร หรือผู้ทำการโฆษณาระงับ การโฆษณาอาหารที่เห็นว่าเป็นการโฆษณาโดยฝ่าฝืนมาตรา 41

(2) ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้จำหน่ายอาหาร หรือผู้ทำการโฆษณาอาหาร ระงับการผลิต การนำเข้า หรือการโฆษณาอาหารที่คณะกรรมการเห็นว่าอาหารดังกล่าว ไม่มีคุณภาพ ประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณตามที่โฆษณา

หมวด 7 การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 46 เมื่อปรากฏข้ออนุญาตว่าผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามพระราช บัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือในกรณีปรากฏผล จากการตรวจพิสูจน์ว่าอาหารซึ่งผลิตโดยผู้รับอนุญาตผู้ใดเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ตามมาตรา 26 เป็นอาหารปลอมตามมาตรา 27 เป็นอาหารที่ผิดมาตรฐานตามมาตรา 28 เป็นอาหาร หรือภาชนะบรรจุที่น่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือผิดอนามัยของประชาชนผู้อนุญาตโดย ความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ โดยมีกำหนดครั้งละไม่ เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน หรือในกรณีที่มีการฟ้องผู้รับอนุญาตต่อศาลว่าได้กระทำความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้ จะสั่งพักใช้ใบอนุญาตไว้รอคำพิพากษาอันถึงที่สุดก็ได้

ในกรณีที่คำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุด ผู้รับอนุญาตผู้ใดได้กระทำความผิด ตามมาตรา 26 หรือมาตรา 27 ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจ สั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่ง เพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับ
อนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบตัวผู้รับอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งให้ปิดคำสั่ง
จึงกล่าวไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย สถานที่ผลิต สถานที่นำเขา สถานที่จำหน่าย
หรือสถานที่ทำการของผู้รับอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับอนุญาตใดทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต
วันที่ปิดคำสั่ง

ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือ เพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ
รัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ยกอุทธรณ์หรือ
แก้ไขคำสั่งของผู้อนุญาตให้ เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้ เป็นที่สุด

การอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีตามมาตราสี่ไม่ เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่ง
พักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่ง เพิกถอนใบอนุญาต

ให้ถือว่าการผลิต นำหรือส่ง เขามาในราชอาณาจักร เพื่อจำหน่ายซึ่งอาหารควบคุม
เฉพาะในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 14
วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 15 วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี

หมวด 8 บทกำหนดโทษ

มาตรา 51 ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศซึ่งออกตามมาตรา 6 (10) ต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา 70 ผู้ใดโฆษณาอาหารโดยฝ่าฝืนมาตรา 40 ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 71 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 41 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 72 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของผู้อนุญาตซึ่งสั่งตามมาตรา 42 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับเป็นรายวัน อีกวันละไม่น้อยกว่าห้าร้อยบาทแต่ไม่เกินหนึ่งพันบาท ตลอดเวลาที่มิปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว

มาตรา 75 บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา 77 ใบรายชื่อละเอียดของอาหารที่ได้รับอนุญาตไว้ และฉลากที่ได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีอายุใช้ได้อีกสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ฉบับที่ 63 (พ.ศ. 2524)

เรื่อง ฉลาก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6 (10) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2523) เรื่อง ฉลาก ลงวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2523

ข้อ 2 ให้อาหาร ดังต่อไปนี้ต้องมีฉลาก

- (1) อาหารควบคุมเฉพาะหรืออาหารที่กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน
- (2) อาหารที่ผลิตโดยผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตอาหาร
- (3) อาหารที่นำเขาเพื่อจำหน่ายไม่ว่าจะนำมาผลิตอีกหรือไม่ก็ตาม
- (4) อาหารอื่นที่จำหน่ายนอกจากที่กำหนดไว้ใน (1) (2) และ (3)

ซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นอาหารที่ต้องมีฉลาก

ข้อ 3 ฉลากของอาหารที่กำหนดโดยตรงต่อผู้บริโภค ต้องมีข้อความ เป็นภาษาไทย แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ และจะต้องมีข้อความแสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้ เว้นแต่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจะยกเว้นให้ไม่ต้องระบุข้อความหนึ่งข้อความใด

- (1) ชื่ออาหาร
- (2) เลขทะเบียนตำรับอาหาร

(3) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต หรือของผู้แบ่งบรรจุ เพื่อจำหน่าย แลว
 แครกณี อาหารที่ผลิตในประเทศอาจแสดงสำนักงานแห่งใหญ่ของผู้ผลิต หรือของผู้แบ่ง
 บรรจุก็ได้ ในกรณีที่เป็นการนำเข้าให้แสดงประเทศผู้ผลิตด้วย

(4) ปริมาณสุทธิของอาหาร เป็นระบบ เมตริก

(ก) อาหารที่เป็นผงหรือแห้ง ให้แสดงน้ำหนักสุทธิ

(ข) อาหารที่เป็นของเหลว ให้แสดงปริมาตรสุทธิ

(ค) อาหารที่มีลักษณะครึ่งแข็งครึ่งเหลว อาจแสดงเป็น
 น้ำหนักสุทธิหรือปริมาตรก็ได้

กรณีที่ เป็นอาหารที่บรรจุในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ตามประกาศ
 กระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่อง อาหารที่บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท นอกจากต้องแสดง
 ปริมาณสุทธิแล้ว จะต้องแสดงน้ำหนักเนื้ออาหาร (drained weight) ด้วย

(5) ส่วนประกอบที่สำคัญเป็นร้อยละของน้ำหนัก ให้แสดงเรียงตาม
 ลำดับปริมาณจากมากไปน้อย กรณีที่เป็นอาหารซึ่งต้องเจือจางหรือทำลายก่อนบริโภค
 ให้แสดงส่วนประกอบของอาหาร เมื่อเจือจางหรือทำลายตามวิธีปรุง เพื่อรับประทาน
 ที่แจ้งไว้บนฉลาก ยกเว้นอาหารที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กำหนดให้แสดง
 เป็นอย่างอื่น

(6) วัน เดือน และปีที่ผลิต สำหรับอาหารที่เก็บไว้ได้ไม่เกิน 50 วัน
 หรือเดือนและปีที่ผลิต สำหรับอาหารที่เก็บไว้ได้เกิน 90 วัน โดยมีข้อความว่า "ผลิต"
 กำกับไว้ด้วย

(7) วัน เดือน และปีที่หมดอายุการใช้ โดยมีข้อความว่า "หมดอายุ"
 กำกับไว้ด้วย

(8) ประเภทหรือชนิดของอาหาร

(9) คำแนะนำในการเก็บรักษา

(10) วิธีปรุงเพื่อรับประทาน

(11) ข้อความว่า "ใช้วัตถุดิบเสีย" ถ้ามีการใช้

(12) ขอความว่า "เจือสี" ถ้ามีการใช้

(13) ขอความว่า "ใช้วัตถุปรุงแต่งรสอาหาร" ถ้ามีการใช้วัตถุ

ปรุงแต่งรสอาหาร ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง วัตถุปรุงแต่งรสอาหาร

(14) วิธีการใช้และขอความที่จำเป็นสำหรับอาหารที่มุ่งหมายจะใช้กับทารกหรือเด็กอ่อน หรือบุคคลกลุ่มใดโดยเฉพาะ

ข้อ 4 ฉลากของอาหารที่มีใจำหมายโดยตรงต่อผู้บริโภค แต่ใจำหมายให้กับผู้ปรุง หรือผู้ใจำหมายอาหาร ให้แสดงฉลากตามข้อ 3

ข้อ 5 ฉลากของอาหารที่มีใจำหมายโดยตรงต่อผู้บริโภค และมีใจอาหารที่ต้องแสดงฉลากตามข้อ 3 หรือข้อ 4 ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทย เว้นแต่อาหารที่นำเขาอาจแสดงข้อความเป็นภาษาอังกฤษก็ได้ และอย่างน้อยต้องมีข้อความต่อไปนี้

- (1) ชื่อและประเภทหรือชนิดของอาหาร
- (2) เลขทะเบียนการค้ารับอาหาร
- (3) ปริมาณสุทธิของอาหาร เป็นระบบ เมตริก
- (4) ชื่อผู้ผลิตและประเทศที่ผลิต

ข้อ 6 ฉลากของอาหารที่ผลิตเพื่อส่งออก จะแสดงข้อความเป็นภาษาใดก็ได้ แต่ต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (1) ชื่ออาหารในทางการค้า
- (2) เลขทะเบียนการค้ารับอาหาร
- (3) ปริมาณสุทธิ
- (4) ขอความ "ผลิตในประเทศไทย"

ข้อ 7 ฉลากอาหารใดก็ตาม ถ้าสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเห็นสมควรอนุญาตให้มีข้อความตามที่ขออนุญาต หรือเห็นสมควรให้มีข้อความใด ให้แสดงข้อความนั้นไว้ในฉลาก

ข้อ 8 ฉลากของอาหารตามข้อ 2 ต้องส่งมอบให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาตรวจสอบทันทีก่อนนำไปใช้

ข้อ 9 ฉลากของอาหารต้องปิด ทึบ หรือแสดงไว้ในที่เปิดเผยที่ภาชนะบรรจุ และ/หรือหีบห่อของภาชนะที่บรรจุอาหารและมองเห็นได้ชัด

ข้อ 10 ฉลากของอาหารต้องมีข้อความ รูป รูปภาพ รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือเครื่องหมายการค้า ที่แนะนำผลิตภัณฑ์นั้นก่อน ไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือทางอ้อมซึ่งอาจทำให้เข้าใจผิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เหล่านั้นกับอาหาร

ข้อ 11 ฉลากที่มี ข้อความ รูป รูปภาพ รอยประดิษฐ์ เครื่องหมายหรือเครื่องหมายการค้า นั้น ต้องไม่เป็นไปในทำนองโอ้อวด และต้องไม่มีความหมายซึ่งอาจทำให้เข้าใจว่า ข้อความ รูป รูปภาพ รอยประดิษฐ์ เครื่องหมายหรือเครื่องหมายการค้า แสดงถึงชื่ออาหาร ส่วนประกอบอาหาร อัตราส่วนของอาหาร ปริมาณของอาหาร หรือแสดงถึงสรรพคุณของอาหารอันเป็นเท็จหรือซึ่งเป็นการหลอกลวงให้เกิดความหลงเชื่อ หรืออาจทำให้เข้าใจผิดว่ามีวิฤตคุณ ข้อความ ชื่อ รูป รูปภาพ รอยประดิษฐ์ เครื่องหมายหรือเครื่องหมายการค้าดังกล่าวผสมอยู่ในอาหาร โดยที่ไม่มีวัตถุนั้นผสมอยู่ หรือมีผสมอยู่ในปริมาณที่ไม่อาจแสดงสรรพคุณได้

ข้อ 12 ในกรณีที่ฉลากใดมีภาษาต่างประเทศด้วย ข้อความในฉลากนั้นต้องมีความหมายอย่างเดียวกันกับภาษาไทย

ข้อ 13 ข้อความในฉลากต้องปรากฏให้เห็นชัดที่ภาชนะบรรจุอาหาร และ/หรือหีบห่อของภาชนะที่บรรจุอาหารและอ่านได้ง่าย

การแสดงข้อความตามข้อ 3 (1) (2) (3) (4) (5) (6) และ (7) ให้แสดงไว้ที่ส่วนสำคัญของฉลาก (Principal display panel) ฉลากใดที่ไม่อาจแสดงข้อความดังกล่าวได้ทั้งหมด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาอาจจะยกเว้นให้แสดงไว้ที่ส่วนอื่นของฉลากได้

ข้อ 14 การแสดงสีของพื้นฉลากและสีของข้อความในฉลาก ต้องใช้สีที่ตัดกัน ซึ่งทำให้ข้อความที่ระบุอ่านได้ชัดเจน ขนาดของตัวอักษรหรือบริเวณพื้นที่ในฉลากที่ระบุข้อความนั้น ต้องมีขนาดตัวอักษรสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่ของฉลาก เว้นแต่ข้อความดังกล่าวต่อไปนี้ ต้องมีขนาดตัวอักษรและแบบตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เห็นสมควร

- (1) เลขทะเบียนตำรับอาหาร
- (2) ข้อความที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เห็นสมควรให้ระบุหรือกำหนดให้ระบุ

ข้อ 15 ถ้าในฉลากนั้นมีเครื่องหมายการค้าแสดงไว้ต้องมีคำว่า เครื่องหมายการค้า หรือคำว่า ตรา กำกับไว้ด้วย เว้นแต่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จะยกเว้นให้ไม่ของระบุ

ข้อ 16 ชื่ออาหารตามข้อ 3 (1) ต้องไม่เป็นไปในทำนองโอ้อวด ไม่เป็นเท็จ ไม่เป็นการหลอกลวงให้เกิดความหลงเชื่อทำให้เข้าใจผิดหรือขัดกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทย หรือสื่อไปในทางทำลายคุณค่าของภาษาไทย และมีข้อความต่อเนื่องกันในแนวนอน ขนาดของตัวอักษรใกล้เคียงกัน ในกรณีที่ไม่อาจแสดงได้หมดในบรรทัดเดียวกัน อาจแยกเป็นสองบรรทัดก็ได้ หรือในกรณีที่ไม่อาจใช้ขนาดของตัวอักษรใกล้เคียงกัน ให้ใช้ขนาดของตัวอักษรตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เห็นสมควรก็ได้ และให้ใช้ชื่ออย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อเฉพาะของอาหาร ชื่อสามัญหรือชื่อที่ใช้เรียกอาหารตามปกติ
- (2) ชื่อที่แสดงประเภทหรือชนิดของอาหาร
- (3) ชื่อทางการค้า การใช้ชื่อนี้จะต้องมีข้อความแสดงประเภทหรือชนิดของอาหารประกอบชื่ออาหาร

ในกรณีที่ชื่ออาหารเป็นภาษาต่างประเทศด้วย ขนาดของตัวอักษรที่แสดงชื่ออาหารเป็นภาษาไทยต้องมีขนาดไม่เล็กกว่าขนาดของตัวอักษรที่แสดงชื่ออาหารเป็นภาษาต่างประเทศ

เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดเกี่ยวกับอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาอาจกำหนดให้ระบุข้อความหนึ่งข้อความใดประกอบชื่ออาหาร เช่น สารที่ใช้บรรจุ (PACKING MEDIA) กรรมวิธีการผลิต รูปลักษณะของอาหาร ชนิดหรือส่วนของพืชหรือสัตว์ที่เป็นต้นกำเนิดของอาหาร

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่ฉลากของอาหารที่ได้อนุญาตไว้แล้วตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2523) ลงวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2523 ที่ได้จัดทำฉลากไว้ใช้ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ และฉลากนั้นมีข้อความที่แตกต่างไปจากข้อความที่กำหนดให้มีไว้ในฉลากตามประกาศฉบับนี้ ให้ใช้ฉลากนั้นต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะได้รับอนุญาต หรือถึงวันที่ผู้อนุญาตได้แจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาตให้ใช้ฉลากนั้นต่อไป ทั้งนี้ต้องไม่เกินวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2525

ประกาศ ณ วันที่ 7 กันยายน 2524

(ลงชื่อ) เสม พริ้งพวงแก้ว

(นายแพทย์ เสม พริ้งพวงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม 98 ตอนที่ 157 ลงวันที่ 24 กันยายน 2524)

พระราชบัญญัติว่าด้วยยา พ.ศ. 2510
(แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2522)

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"ยา" หมายความว่า

- (1) วัตถุที่รับรองไว้ในคำรายการที่รัฐมนตรีประกาศ
- (2) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการวินิจฉัย บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บปวดของมนุษย์หรือสัตว์
- (3) วัตถุที่เป็นเภสัชเคมีภัณฑ์ หรือเภสัชเคมีภัณฑ์สำเร็จรูป หรือ
- (4) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับให้เกิดผลเภสัชภาพ โครงสร้าง หรือการกระทำ หน้าที่ใด ๆ ของร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์

วัตถุตาม (1) (2) หรือ (4) ไม่หมายความรวมถึง

- (ก) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการเกษตรหรือการอุตสาหกรรมที่รัฐมนตรีประกาศ
 - (ข) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหารสำหรับมนุษย์ เครื่องกีฬา เครื่องมือ เครื่องใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ เครื่องสำอาง หรือเครื่องมือและส่วนประกอบของเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบโรคศิลปะ หรือวิชาชีพเวชกรรม
 - (ค) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในทางวิทยาศาสตร์สำหรับการวิจัย การวิเคราะห์ หรือการชันสูตรโรคซึ่งมิได้กระทำโดยตรงต่อร่างกายของมนุษย์
- "ยาแผนปัจจุบัน" หมายความว่า ยาที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม การประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน หรือการบำบัดโรคสัตว์

"ยาแผนโบราณ" หมายความว่า ยาที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ หรือการบำบัดโรคสัตว์ ซึ่งอยู่ในคำรายการยาแผนโบราณที่รัฐมนตรีประกาศหรือยาที่รัฐมนตรีประกาศเป็นยาแผนโบราณ หรือยาที่ได้รับอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนตำรับยาเป็นยาแผนโบราณ

"ยาอันตราย" หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่รัฐมนตรีประกาศเป็นยาอันตราย

"ยาควบคุมพิเศษ" หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่รัฐมนตรีประกาศเป็นยาควบคุมพิเศษ

"ยาใช้ภายนอก" หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่มุ่งหมายสำหรับใช้ภายนอก

"ยาใช้เฉพาะที่" หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่มุ่งหมายใช้เฉพาะที่กับผิวหนัง หู ตา จมูก ปาก ทวารหนัก ช่องคลอด หรือทอปัสสาวะ

"ยาสามัญประจำบ้าน" หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่รัฐมนตรีประกาศเป็นยาสามัญประจำบ้าน

"ยาบรรจุน้ำมัน" หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันที่ได้ผลิตขึ้นเสร็จในรูปต่าง ๆ ทางเภสัชกรรมซึ่งบรรจุในภาชนะหรือหีบห่อที่ปิดหรือผนึกไว้ และมีฉลากครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้

"ยาสุนไพรมะพร้าว" หมายความว่า ยาที่ได้จากพืชผักชาติ สัตว์ หรือแร่ ซึ่งมีได้ผสมปรุง หรือแปรสภาพ

"เภสัชเคมีภัณฑ์" หมายความว่า สารอินทรีย์เคมี หรืออนินทรีย์ซึ่งเป็นสารเดี่ยวที่ใช่ปรุง แคง เตรียม หรือผสมเป็นยา

"เภสัชเคมีภัณฑ์สำเร็จรูป" หมายความว่า สารอินทรีย์เคมี หรืออนินทรีย์เคมีทั้งที่เป็นสารเดี่ยวหรือสารผสมที่อยู่ในลักษณะพร้อมที่จะนำมาใช้ประกอบในการผลิตเป็นยาสำเร็จรูป

"การประกอบวิชาชีพเวชกรรม" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม

"การประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน" หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะ โดยอาศัยความรู้อันได้ศึกษาตามหลักวิทยาศาสตร์

"การประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ" หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะ โดยอาศัยความรู้จากตำราหรือการ เรียนสืบต่อกันมา อันมิใช่การศึกษาตามหลักวิทยาศาสตร์

"การบำบัดโรคสัตว์" หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันกระทำโดยตรงต่อ ร่างกายของสัตว์ เพื่อตรวจ รักษา ป้องกัน หรือกำจัดโรค

"ผลิต" หมายความว่า ทำ ผสม ประุง หรือแปรสภาพ และหมายความรวมถึง เปลี่ยนรูปยา เมงยา เป็นยาบรรจุเสร็จ

"สารออกฤทธิ์" หมายความว่า วัตถุดิบเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของยาที่สามารถมีฤทธิ์บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของมนุษย์หรือสัตว์

"ความแรงของสารออกฤทธิ์" หมายความว่า

- (1) ความเข้มข้นของยาที่มีปริมาณของสารออกฤทธิ์ระบุเป็นน้ำหนักต่อน้ำหนัก น้ำหนักต่อปริมาตร หรือปริมาณของสารออกฤทธิ์ต่อหนึ่งหน่วยการใช้ หรือ
- (2) การแสดงฤทธิ์ทางการรักษาโรคของยาตามที่ได้มีการทดสอบในห้องปฏิบัติการ การควยวิธีการที่เหมาะสม หรือได้ผ่านการควบคุมการใช้รักษาโรคอย่าง ใดผลเพียงพอแล้ว

"ขาย" หมายความว่ารวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก หรือแลกเปลี่ยน ทั้งนี้เพื่อ ประโยชน์ในทางการค้า หรือการมิใช่เพื่อขายด้วย

"ฉลาก" หมายความว่ารวมถึง รูป รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือข้อความใด ๆ ซึ่งแสดงไว้ที่ภาชนะหรือหีบหอบรรจุยา

"เอกสารกำกับยา" หมายความว่า รวมถึง กระดาษหรือวัตถุอื่นใดที่ทำให้ปรากฏความหมายด้วยรูป รอยประดิษฐ์ เครื่องหมายหรือข้อความใด ๆ เกี่ยวกับยาที่ สอดแทรกหรือรวมไว้กับภาชนะหรือหีบหอบรรจุยา

"ตำรับยา" หมายความว่า สูตรซึ่งระบุส่วนประกอบสิ่งปรุงที่มียารวมอยู่ด้วยไม่ว่าสิ่งปรุงนั้นจะมีรูปลักษณะใด และให้หมายความรวมถึงยาที่มีลักษณะเป็นวัตถุสำเร็จรูปทางเภสัชกรรมซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่มนุษย์หรือสัตว์ใด

"ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม" หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม

"ผู้ประกอบการโรคศิลปะแผนปัจจุบัน" หมายความว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาทันตกรรม เภสัชกรรม การฝังเข็ม หรือการพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

"ผู้ประกอบการโรคศิลปะแผนโบราณ" หมายความว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณในสาขา เวชกรรมหรือ เภสัชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

"เภสัชกรชั้นหนึ่ง" หมายความว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาเภสัชกรรม

"เภสัชกรชั้นสอง" หมายความว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นสองในสาขาเภสัชกรรม

"ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง" หมายความว่า ผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์

"ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นสอง" หมายความว่า ผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นสอง (ก) สาขาอายุรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์

"ผู้รับอนุญาต" หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีนี้บุคคลเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต ให้หมายความรวมถึงผู้จัดการหรือผู้แทนของบุคคลซึ่งเป็นผู้ดำเนินการทวง

"ผู้อนุญาต" หมายความว่า

- (1) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย สำหรับการอนุญาตผลิตยาหรือการนำเข้าหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร
- (2) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย สำหรับการอนุญาตขายยาในกรุงเทพมหานคร
- (3) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับการอนุญาตขายยาในจังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจ นอกจากกรุงเทพมหานคร

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการยาตามพระราชบัญญัตินี้

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 25 ให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบันปฏิบัติดังต่อไปนี้

(3) จัดให้มีฉลากตามที่ขึ้นทะเบียนตำรับยานี้ไว้ที่ภาชนะ และหีบหอบรรจุยาที่ผลิตขึ้นและในฉลากต้องแสดง

(ก) ชื่อยา

(ข) เลขที่หรือรหัสใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา

(ค) ปริมาณของยาที่บรรจุ

(ง) ชื่อและปริมาณหรือความแรงของสารออกฤทธิ์อื่น เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของยาซึ่งจะต้องตรงตามที่ขึ้นทะเบียนตำรับยา

- (จ) เลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิตหรือวิเคราะห์ยา
- (ฉ) ชื่อผู้ผลิตยาและจังหวัดที่ตั้งสถานที่ผลิตยา
- (ช) วัน เดือน ปี ที่ผลิตยา
- (ซ) คำว่า "ยาอันตราย" "ยาควบคุมพิเศษ" "ยาใช้ภายนอก" หรือ "ยาใช้เฉพาะที่" แล้วแต่กรณีด้วยอักษรสีแดงเห็นได้ชัด ในกรณีเป็นยาอันตราย ยาควบคุมพิเศษ ยาใช้ภายนอก หรือยาใช้เฉพาะที่
- (ฅ) คำว่า "ยาสามัญประจำบ้าน" ในกรณีที่เป็นยาสามัญประจำบ้าน
- (ฉ) คำว่า "ยาสำหรับสัตว์" ในกรณีที่เป็นยาสำหรับสัตว์
- (ฎ) วัน เดือน ปี ที่ยาลิ้นอายุในกรณีเป็นยาที่รัฐมนตรีประกาศ ตามมาตรา 76 (7) หรือ (8)

(4) ไซ้ฉลากและเอกสารกำกับยาตามที่ได้ขึ้นทะเบียนคำรับยาไว้ และข้อความในฉลากและเอกสารกำกับยาของอ่านได้ชัดเจน เอกสารกำกับยาด้าเป็นภาษาต่างประเทศ ต้องมีภาษาไทยด้วย

(5) จัดให้มีคำเตือนการใช้ยาไว้ในฉลากและที่เอกสารกำกับยาในกรณีเป็นยาที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 76 (9)

มาตรา 27 ให้ผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักร ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(4) ไซ้ฉลากและเอกสารกำกับยาตามที่ได้ขึ้นทะเบียนคำรับยาไว้ และข้อความในฉลากและเอกสารกำกับยาของอ่านได้ชัดเจน เอกสารกำกับยาด้าเป็นภาษาต่างประเทศ ต้องมีคำแปลเป็นภาษาไทยด้วย

มาตรา 59 ให้ผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งยาแผนโบราณเข้ามาในราชอาณาจักร ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(4) โฉนดลากและ เอกสารกำกับยาตามที่ได้อื่นทะเบียนตำรับยาไว้ และข้อความ
ในฉลากและ เอกสารกำกับยาของยานโคจรัดเจน เอกสารกำกับยาถ้า เป็นภาษาต่างประเทศ
ต้องมีคำแปลเป็นภาษาไทยด้วย

มาตรา 83 ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนตำรับยา เมื่อคณะกรรมการ
เห็นว่า

(3) ยาที่ขึ้นทะเบียนตามตำรับยานั้น ไม่สามารถเชื่อถือในสรรพคุณได้หรือ
อาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้

(4) เป็นยาที่ไซ้เข้าไปในทางองโอด ไม่สุภาพ หรืออาจทำให้เข้าใจผิด
จากความจริง

(5) ยาที่ไซ้ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทย หรือส่งไปในทาง
ทำลายคุณค่าของภาษาไทย

คำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนตำรับยาของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นที่สุดท้าย

หมวด 11 การโฆษณา

มาตรา 88 การโฆษณาขายยาจะตอง

(1) ไม่เป็นการโอ้อวดสรรพคุณยาหรือวัตถุอันเป็นส่วนประกอบของยาว่าสามารถ
บำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์หรือหายขาด
หรือใช้ถอยคำอื่นใดที่มีความหมายทำนองเดียวกัน

(2) ไม่แสดงสรรพคุณยาอันเป็นเท็จหรือเกินความจริง

(3) ไม่ทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุใดเป็นตัวยาหรือเป็นส่วนประกอบของยา ซึ่งความ
จริงไม่มีวัตถุหรือส่วนประกอบนั้นในยา หรือมีแต่ไม่เท่าที่เข้าใจ

- (4) ไม่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาทำให้แท้งลูกหรือยาขับระดูอย่างแรง
- (5) ไม่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาบำรุงกามหรือยาคุมกำเนิด
- (6) ไม่แสดงสรรพคุณยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ
- (7) ไม่มีการรับรองหรือยกย่องสรรพคุณยาโดยบุคคลอื่น
- (8) ไม่แสดงสรรพคุณยาว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรคหรืออาการของโรคที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 77¹

ความใน (5) และ (6) ไม่ใช่บังคับแก่ข้อความในฉลากหรือเอกสารกำกับยา และความใน (1) (4) (5) (6) (7) และ (8) ไม่ใช่บังคับแก่การโฆษณาซึ่งกระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบโรคศิลปะหรือผู้ประกอบกรบำบัดโรคสัตว์

มาตรา 88 ทวิ การโฆษณาขายยาทางวิทยุกระจายเสียง เครื่องขยายเสียงวิทยุโทรทัศน์ ทางฉายภาพหรือภาพยนตร์ หรือทางสิ่งพิมพ์จะต้อง

- (1) ได้รับอนุมัติข้อความ เสียง หรือภาพที่ใช้ในการโฆษณาจากผู้อนุญาต
- (2) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้อนุญาตกำหนด

มาตรา 89 ห้ามมิให้โฆษณาขายยาโดยไม่สุภาพ หรือโดยการรณรงค์ทำเพลงหรือแสดงความทักขุขรมาณของผู้ป่วย

¹โรคหรืออาการของโรค ที่ห้ามโฆษณาว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันได้แก่ เมาหวาน, มะเร็ง, อัมพาต, วัณโรค, โรคเรื้อน, โรคหรืออาการโรคของสมองหัวใจ ปอด ตับ ม้าม ไต

(จากประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 6 มกราคม 2520)

มาตรา 90 ห้ามมิให้โฆษณาขายยาโดยวิธีแถมพก หรือออกสลากรางวัล

มาตรา 90 ทวิ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามีอำนาจสั่ง เป็นหนังสือ ให้ระงับการโฆษณาขายยาที่เห็นว่า เป็นการโฆษณาโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ได้

บทกำหนดโทษ

มาตรา 124 ผู้ใดโฆษณาขายยาโดยฝ่าฝืนมาตรา 88 มาตรา 88 ทวิ มาตรา 89 และ มาตรา 90 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 124 ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งให้ระงับการโฆษณาขายยาของเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งสั่งตามมาตรา 90 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบ

ว่าด้วยการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจทางวิทยุกระจายเสียง

และวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2521

การโฆษณาสินค้าทั่วไปและบริการธุรกิจ

ข้อ 3 ข้อความ ภาพยนตร์ หรือภาพนิ่งที่ใช้ในการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจที่จะออกโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ต้องมีลักษณะดังนี้

- 3.1 ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี หรือไม่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีระหว่างคนในชาติหรือไม่กระทบกระเทือนต่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ
- 3.2 ไม่หมิ่นชดช้อยหรือเป็นการดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือทับถมบุคคลอื่นหรือสินค้าหรือบริการธุรกิจอื่น ไม่วาจาจะเป็นสินค้าและบริการธุรกิจชนิดหรือประเภทเดียวกันหรือไม่
- 3.3 ไม่เป็นข้อความสองแง่สองงามที่มีความหมายหมิ่นชดช้อยหรือเป็นภาพหรือข้อความที่วิญญูคามารมณ์
- 3.4 ไม่เป็นการโฆษณาอวดอ้างสรรพคุณของสินค้าและบริการธุรกิจอันเป็นเท็จหรือเกินความจริง
- 3.5 ไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกหวาดเสียวหรือตกใจแก่ผู้ฟังและผู้ชมโดยทั่วไป
- 3.6 นำเสียงในการพูดโฆษณาหรือเสียงที่ใช้ประกอบทองสุภาพ

ข้อ 4 ห้ามโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจที่ขัดต่อศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามของไทย หรือก่อให้เกิดภาพพจน์ไปในทางลามกอนาจาร

ข้อ 5 ห้ามโฆษณาสินค้าประเภทอาวุธที่ใช้ในสงคราม

ข้อ 6 ห้ามโฆษณากิจส่วนตัวของผู้ปลัดภัรรายการ โฆษก ผู้ประกาศหรือผู้จัดรายการ

ข้อ 7 ห้ามอ้างชื่อบุคคลหรือสิ่งซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการโฆษณา

การโฆษณาสินค้าพิเศษ

ข้อ 8 การโฆษณาสินค้าพิเศษอันได้แก่ ยา อาหาร เครื่องดื่ม เครื่องสำอางค์ วัตถุมีพิษ นอกจากต้องปฏิบัติตามระเบียบการโฆษณาสินค้าทั่วไปและบริการธุรกิจในข้อ 3 แล้วยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ และระเบียบของคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในเรื่องดังกล่าว

ข้อ 9 การโฆษณาสินค้าซึ่งเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท หรือยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ จะกระทำมิได้

ข้อ 12 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2521 เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 16 มกราคม 2521

(ลงชื่อ) พลโท บุญเรือน บัวจรรยา

ประธานกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศ

เรื่อง การโฆษณาสินค้าหรือบริการ

โดยการจัดให้มีการ แข่งขันช่วยการแถมพหรือรางวัล

โดยที่ปรากฏว่าผู้ประกอบการธุรกิจ เป็นจำนวนมากได้ส่ง เสนอการขายสินค้าหรือบริการ โดยใช้วิธีการจัดให้มีการแถมพหรือรางวัลช่วยการแข่งขัน ซึ่งข้อความโฆษณาดังกล่าวอาจพิจารณาแยกได้เป็นสองลักษณะ คือ

1. การจัดให้มีการแถมพหรือรางวัลช่วยการแข่งขันตามร้านค้าทั่วไป หรือสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ โดยการนำคูปอง บัตรสมนาคุณ ชิ้นส่วน หรือสิ่งอื่นใดที่ถูกกำหนดไว้ให้ยืมบัง เอื้อใ้รับมีสิทธินำมาแลกของแถมหรือรางวัล
2. การจัดให้มีการแถมพหรือรางวัลช่วยการแข่งขัน ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์หรือสถานที่อื่นใดโดยการจับชิ้นส่วน

การ จัดให้มีการแถมพหรือรางวัลช่วยการ แข่งขันทั้งสองลักษณะนี้ เป็นการ เล่นซึ่งต้องขออนุญาตตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 แต่กรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า เมื่อผู้ประกอบการได้รับอนุญาตจากสถานีตำรวจท้องที่ตามกฎหมายแล้วผู้ประกอบการส่วนมากทำการโฆษณาการแถมพและการแจกรางวัลดังกล่าว โดยมีได้แถลงรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดให้มีการแถมพหรือรางวัลช่วยการ แข่งขันไว้ในข้อความโฆษณาอย่างชัดเจนและครบถ้วนตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ด้วยเหตุนี้จึงมีปัญหาว่า บรรดาข้อความโฆษณาทั้งหลายในเรื่องนี้จะ เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคหรือไม่

ดังนั้น เพื่อเป็นการให้ขอแนะนำแก่ผู้ประกอบการในชั้นนี้ว่า ข้อความโฆษณาที่จัดให้มีการแถมพหรือรางวัลช่วยการ แข่งขัน จะต้องมียละเอียดเป็นประการใดบ้าง

จึงจะอยู่ในหลักเกณฑ์คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจะพิจารณาถือว่าพอเพียงที่จะไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจึงขอให้ออแนะนำไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอความโฆษณาการจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค โดยการนำคูปอง บัตรสมนาคุณ ชิ้นส่วน หรือสิ่งอื่นใดที่ถูกกำหนดไว้ ใ้ผู้บังคับเอิญได้รับมาแลกของแถมพหุหรือรางวัลตามราคาทั่วไป หรือสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ อย่างน้อยที่สุดให้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 รายละเอียดเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของรางวัล จำนวนรางวัล และมูลค่าของรางวัลต่อชิ้นส่วนหรือมูลค่ารวมในแต่ละประเภท

ถ้าเป็นการโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ผู้ประกอบธุรกิจจะไม่ระบุมูลค่าของรางวัลต่อชิ้นส่วนหรือมูลค่ารวมในแต่ละประเภทก็ได้ แต่ในกรณีนั้นต้องระบุมูลค่ารวมของรางวัลทุกประเภทประกอบกับมูลค่ารวมของรางวัลในประเภทที่มีมูลค่าแตกต่างกันไปจากความเข้าใจโดยทั่วไปของผู้บริโภค และมูลค่ารวมของรางวัลในประเภทที่มีมูลค่าที่ไม่อาจทราบได้โดยทั่วไป

1.2 รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีแจกรางวัลที่ทำให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ว่ามีวิธีนำคูปอง บัตรสมนาคุณ ชิ้นส่วน หรือสิ่งอื่นใดที่ถูกกำหนดไว้ ใ้ผู้บังคับเอิญได้รับมาแลกรางวัลได้อย่างไร และแจก ณ สถานที่ประเภทใดหรือสถานที่ใด

1.3 กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุดของการจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

ถ้าเป็นการโฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์ ขอความโฆษณาที่กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของการจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลให้ปรากฏในส่วนที่เป็นภาพและส่วนที่เป็นเสียง แต่ขอความโฆษณาที่กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นนั้น จะให้ปรากฏในส่วนที่เป็นภาพหรือส่วนที่เป็นเสียง อย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้

1.4 กำหนดเขตหรือพื้นที่ที่มีการจัดให้มีการแกมพทหรือรางวัลช่วยการ
เสียงโชค (ถ้ามี)

2. ขอความโฆษณาการแจกรางวัลทางสถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุ
โทรทัศน์หรือสถานอื่นใดโดยการจับคู่ของ ชิ้นส่วน หรือสิ่งอื่นใดที่ผู้บริโภคนำมาชิงโชค
อย่างน้อยที่สุดให้มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 รายละเอียดเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของรางวัล จำนวน
รางวัลและมูลค่าของรางวัลต่อชิ้นหรือมูลค่ารวมในแต่ละประเภท

ถ้าเป็นการโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ผู้ประกอบ
ธุรกิจจะไม่ระบุมูลค่าของรางวัลต่อชิ้น หรือมูลค่ารวมในแต่ละประเภทก็ได้ แต่ในกรณีนั้น
ต้องระบุมูลค่ารวมของรางวัลทุกประเภท ประกอบกับมูลค่ารวมของรางวัลในประเภทที่มี
มูลค่าแตกต่างไปจากความเข้าใจโดยทั่วไปของผู้บริโภค และมูลค่ารวมของรางวัลในประเภท
ที่ไม่อาจทราบได้โดยทั่วไป

2.2 รายละเอียดเกี่ยวกับชิ้นส่วนหรือคู่มือที่จะส่งไปชิงโชค สถานที่
สำหรับรับคู่มือหรือชิ้นส่วน พร้อมทั้งกำหนดเวลาเริ่มต้นรับคู่มือหรือชิ้นส่วน และระยะ
เวลาสิ้นสุดของการรับคู่มือหรือชิ้นส่วน

ถ้าเป็นการโฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์ ขอความโฆษณาที่กำหนดระยะเวลา
สิ้นสุดของการรับคู่มือหรือชิ้นส่วนให้ปรากฏในส่วนที่เป็นภาพและส่วนที่เป็นเสียง แต่ขอความ
โฆษณาที่กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นนั้นจะปรากฏในส่วนที่เป็นภาพหรือส่วนที่เป็นเสียง อย่าง
หนึ่งอย่างใดก็ได้

2.3 วัน เวลา และสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์หรือ
สถานอื่นใดซึ่งกำหนดไว้สำหรับการทำการจับชิ้นส่วนหรือคู่มือในการชิงโชค

2.4 หนังสือพิมพ์ที่จะประกาศรายชื่อผู้ได้รับรางวัล และวันประกาศรายชื่อดังกล่าว หรือสถานที่ที่ประกาศรายชื่อผู้ได้รับรางวัลโดยเปิดเผยและระยะเวลาประกาศ ทั้งนี้ เว้นแต่การจับฉลากหรือคู่มือที่ได้แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์

2.5 วิธีชิงโชคโดยสิ่งเขป

หากผู้ประกอบการ ยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อแนะนำในเรื่องการโฆษณาทั้งสองลักษณะดังกล่าว ก็อาจขอให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนี้ได้ตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองบริโภค พ.ศ. 2522 โดยยื่นคำขอต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

อนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และเพื่อประโยชน์ในการส่งหลักฐานตามคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ประกอบการที่จัดทำมีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคควรจัดทำและเก็บหลักฐานการแจกของแถมพหุหรือรางวัลดังกล่าวด้วย

ประกาศ ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2522

(ลงชื่อ) นายอมร จันทรสมบูรณ์

ประธานกรรมการว่าด้วยการโฆษณา¹

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค, สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ประกาศ

เรื่อง การโฆษณาขายสินค้าหรือบริการ
โดยการให้ของแถม สิทธิ หรือประโยชน์โดยการให้เปล่า
(ซึ่งมิใช่การเสี่ยงโชค)

โดยที่ปรากฏว่าผู้ประกอบการ เป็นจำนวนมากได้ส่งเสริมการขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีให้การให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า (ซึ่งมิใช่การเสี่ยงโชค) และมีการโฆษณาในหลายลักษณะ เช่น

(1) การส่งเสริมการขายสินค้าหรือบริการ โดยการให้สินค้าหรือบริการโดยให้เปล่า เช่น การโฆษณาการเรียนภาษาต่างประเทศ โดยให้บริการสอนโดยไม่คิดค่าตอบแทนหรือแถมหนังสือ เรียนจำนวนหนึ่งนอกเหนือไปจากหนังสือที่มีการซื้อขาย

(2) การส่งเสริมการขายสินค้าหรือบริการ โดยการให้นำกระดาษห่อสินค้า กลองบรรจุสินค้าหรือวัสดุอื่นใด (ใบเสร็จ แสตมป์ ฯลฯ) ไปแลกหรือแลกซื้อสินค้าหรือบริการหรือให้ใช้กระดาษ กลองหรือวัสดุดังกล่าว เป็นบัตรลดราคาในการซื้อสินค้าหรือบริการ

(3) การส่งเสริมการขายสินค้าหรือบริการโดยการแถม เช่น ซื้อ 1 แถม 1

Instant win

เนื่องจากการให้ของแถม สิทธิ หรือประโยชน์โดยให้เปล่า มิใช่การเล่นตาม มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ผู้ประกอบการจึงไม่ต้องขอรับใบอนุญาตจากสถานีตำรวจท้องที่

ด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการจึงเป็นผู้เดียวที่ทราบข้อกำหนดเงื่อนไขและกติกาการให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่าดังกล่าว ดังนั้นหากว่า ผู้ประกอบการมิได้แถลงข้อกำหนด เงื่อนไขและกติกาการให้ของแถมโดยให้เปล่าดังกล่าวไว้ในข้อความโฆษณาอย่างชัดเจน ย่อมจะเกิดปัญหาข้อพิพาททางกฎหมายกับผู้บริโภคในภายหลังได้ว่า

ขอความโฆษณาที่ขาดรายละเอียดดังกล่าวจะ เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคหรือไม่ นอกจากนั้นแม้บางกรณีขอความโฆษณาจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อกำหนด เงื่อนไขและกติกากการให้เปล่าดังกล่าวครบถ้วน แต่ก็ยังอาจเกิดปัญหาแก่ผู้ประกอบการเองใควา เมื่อร้านค้าหรือตัวแทนจำหน่ายไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด เงื่อนไขหรือกติกาตามที่ผู้ประกอบการได้โฆษณาไว้ โดยผู้ประกอบการไม่มีความรู้เห็นในการนี้ควย จะถือว่าขอความโฆษณาดังกล่าวเป็นเท็จ หรือเกินความจริงที่ผู้ประกอบการต้องรับผิดชอบควยได้หรือไม่ ปัญหาดังกล่าวข้างตน จะเห็นใควาหากผู้ประกอบการใดทราบขอแนะนำลวงหนาวา ควรจะปฏิบัติหรือดำเนินการ เช่นใด จึงจะอยู่ในเกณฑ์คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าขอความนั้นไม่เป็นเท็จหรือเกินความจริง หรือไม่อยู่ในเกณฑ์ที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจะออกคำสั่งให้แก้ไขความเข้าใจผิดของผู้บริโภคที่อาจเกิดขึ้นแล้วตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ก็จะเป็นประโยชน์แก่งฝ่ายผู้ประกอบการและฝ่ายผู้บริโภค

ดังนั้น เพื่อเป็นการแนะแนวทางใผู้ประกอบการทราบว่า ขอความโฆษณาควรมีรายละเอียดเป็นประการใดจึงจะไม่ทำให้ขอความนั้นฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคและผู้ประกอบการควรจะดำเนินการอย่างไร จึงจะไม่ทำให้ขอความโฆษณาดังกล่าวเป็นเท็จหรือเกินความจริง หรือจะไม่อยู่ในเกณฑ์ที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจะออกคำสั่งให้แก้ไขความเข้าใจผิดของผู้บริโภคที่อาจเกิดขึ้นแล้ว เมื่อร้านค้าหรือตัวแทนจำหน่ายไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด เงื่อนไขและกติกาตามที่ได้โฆษณาไว้ คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจึงขอใขอแนะนำไว้ ดังต่อไปนี้

1. ขอความโฆษณาการให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า อย่างน้อยที่สุดใให้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ขอความที่ระบุใอย่างชัดเจนว่า สินค้าหรือบริการใดที่ผู้บริโภคจะต้องซื้อใราคาปกติ และเมื่อซื้อแล้วผู้ประกอบการจะให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์ใอย่างไรโดยให้เปล่าแก่ผู้บริโภค

ในข้อความโฆษณานั้นให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของของแถม สิทธิหรือประโยชน์และมูลค่าของสิ่งดังกล่าวแต่ละสิ่ง

ถ้าเป็นการโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ผู้ประกอบธุรกิจจะไม่ระบุมูลค่าของของแถม สิทธิหรือประโยชน์ทุกสิ่งโดยจะระบุมูลค่าของสิ่งเป็นของแถม ฯลฯ เฉพาะสิ่งที่มีมูลค่าแตกต่างไปจากความเข้าใจโดยทั่วไปของผู้บริโภค และมีมูลค่าที่ไม่อาจทราบได้โดยทั่วไป เท่านั้นก็ได้

1.2 รายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขและข้อกำหนดต่าง ๆ ในการให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า ซึ่งต้องแสดงให้ปรากฏชัดเจนและเด่นชัดในข้อความโฆษณา

รายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขและข้อกำหนดต่าง ๆ ดังกล่าวที่ทำให้ปรากฏในข้อความโฆษณาในส่วนที่เป็นเชิงอรรถ หรือหมายเหตุท้ายหรือคำอธิบายที่แยกไว้ต่างหากนั้นไม่ถือว่าทำให้ปรากฏชัดเจนและเด่นชัดตามความในวรรคหนึ่ง

1.3 ประเภทของร้านค้าหรือตัวแทนจำหน่ายที่ผู้ประกอบธุรกิจจัดให้มีการให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า

1.4 กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุดของการให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า

ถ้าเป็นการโฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์ ข้อความโฆษณาที่กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของการให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า ให้ปรากฏในส่วนที่เป็นภาพและส่วนที่เป็นเสียง แต่ข้อความโฆษณาที่กำหนดระยะเวลาเริ่มตั้นนั้นจะให้ปรากฏในส่วนที่เป็นภาพหรือส่วนที่เป็นเสียงอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้

1.5 เขตหรือดินที่กําหนดให้มีการจัดให้มีการให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า (ในกรณีที่มีได้จัดให้มีการให้ของแถม ฯลฯ ทั่วราชอาณาจักร)

2. ข้อควรปฏิบัติของผู้ประกอบธุรกิจมีดังนี้

2.1 ผู้ประกอบธุรกิจควรทำความตกลงล่วงหน้ากับร้านค้าหรือตัวแทนจำหน่ายเสียก่อนในเรื่องเกี่ยวกับการจัดให้มีการให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์ ให้เป็นที่เข้าใจในเงื่อนไขและข้อกำหนดในการให้ของแถม ฯลฯ จนสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างถูกต้องตามที่อยู่ประกอบธุรกิจได้โฆษณาไว้ต่อผู้บริโภค

2.2 ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าร้านค้าหรือตัวแทนจำหน่ายใดทำการหลอกลวงผู้บริโภคหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด เงื่อนไข และกติกาตามที่ได้โฆษณาไว้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจรีบแก้ไขข้อผิดพลาดของร้านค้าหรือตัวแทนจำหน่ายนั้น โดยมีชักช้าและในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวภายในกำหนดระยะเวลาอันสมควรนับแต่วันที่รู้หรือทราบ เหตุอันสมควรสงสัยว่าร้านค้าหรือตัวแทนจำหน่ายกระทำผิดพลาดดังกล่าว ให้ผู้ประกอบธุรกิจรีบแจ้งการโฆษณาขอความนั้นในทันทีทันใดเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้มีการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น

หากผู้ประกอบธุรกิจยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อแนะนำดังกล่าวก็อาจขอคำปรึกษาได้จากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี

อนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และเพื่อประโยชน์ในการส่งหลักฐานตามคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยการค้าโฆษณาตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ประกอบธุรกิจที่จัดให้มีการให้ของแถมสิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า ควรจัดทำและเก็บหลักฐานการให้ของแถม สิทธิหรือประโยชน์ดังกล่าวด้วย

ประกาศ ณ วันที่ 24 มกราคม 2523

(ลงชื่อ) นายอมร จันทรมบูรณ์

ประธานกรรมการว่าด้วยการค้าโฆษณา

มาตรการในการอนุญาตและควบคุมการค้าแถมพกหรือรางวัลโดยการเสี่ยงโชคของกรมการจ

1. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาต

1.1 หลักฐานการเป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่าย

- ผู้ผลิตจะต้องเป็นเจ้าของ เครื่องหมายการค้าหรือโรงงานที่ผลิตสินค้านั้น
- ผู้แทนจำหน่ายจะต้องเป็นผู้แทนจำหน่ายแต่ผู้เดียวในประเทศไทย มีสัญญาตัวแทนจำหน่ายสินค้าซึ่ง เจ้าของ เครื่องหมายการค้าเป็นผู้ออกให้

1.2 วิธีการและสถานที่แถมพกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค

- จะแถมพกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ห้ามนำวิธีการเล่นการพนันตามบัญชี ก. มาเล่นเสี่ยงโชคเป็นอันขาด
- วิธีการแถมพกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคต้องไม่เป็นการหลอกลวง หรือเอาเปรียบผู้เขาเล่นเสี่ยงโชคหรือมอมเมาประชาชนให้ลุ่มหลงเสี่ยงโชค
- ถ้าจะจัดให้มีการแถมพกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคในท้องที่ใด ให้ขออนุญาตในท้องที่นั้น
- สถานที่แถมพกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคต้องอยู่ในท้องที่ที่เจ้าพนักงานอนุญาตและเป็นที่เปิดเผย ถ้ามีการถ่ายทอดทางสถานีวิทยุหรือโทรทัศน์ต้องมีผู้เห็นหน้าเชื่อถือได้เป็นพยานด้วย
- เจ้าหน้าที่หรือพนักงานในบริษัทหรือผู้ร่วมดำเนินการจัดแถมพกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค ไม่มีสิทธิเข้าเสี่ยงโชค

1.3 รางวัล

- ต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับรางวัลที่จะให้โดยชัดเจน เช่น ชนิด ขนาด จำนวน และราคาส่งของ
- ก่อนออกใบอนุญาตให้เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตตรวจสอบว่ามีสิ่งของรางวัลตามที่ยื่นขออนุญาต หรือมีหลักฐานจากธนาคาร หรือสถาบันการเงิน หรือบริษัทประกันภัย รับรองว่าผู้จัดจะจ่ายของรางวัลให้จริง เมื่อผู้มีสิทธิจะได้รับ ไปขอรับรางวัล
- ไม่ควรอนุญาตให้นำสิ่งของที่มีลักษณะและราคาเป็นการจูงใจให้ผู้อื่นหรือผู้เช่าเลี้ยงโชคมาใช้ในการเลี้ยงโชคจนเกินไป และยากแก่การตรวจสอบความแท้จริงและมูลค่าของสิ่งของนั้นได้ เช่น ทองคำ เพชร พลอย และอัญมณีต่าง ๆ เป็นต้น
- ห้ามใช้เงินเป็นรางวัลในการแถมพหรือรางวัลด้วยการเลี้ยงโชค (ตามกฎหมายกระทรวง)
- ห้ามสิ่งของรางวัลนั้นจะต้องเสียภาษีค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย ผู้จัดต้องระบุและโฆษณาให้ประชาชนทราบด้วยว่า ฝ่ายใดจะต้องเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมภาษีนั้น

1.4 การโฆษณาให้สิ่งตัวอย่างที่จะใช้ในการโฆษณาต่อเจ้าพนักงานผู้
อนุญาตเพื่อพิจารณาอนุญาตก่อนว่าถูกต้องตรงตามที่ขออนุญาตไว้หรือไม่ ถ้าเป็นการโฆษณารายการ
ถ่ายทอดสดให้ส่งบทความคำโฆษณาด้วย

2. การควบคุมและสอดส่องของเจ้าพนักงาน

2.1 ก่อนพิจารณาอนุญาต ให้สำรวจตรวจสอบว่า

- เติมผู้จัดเคยจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค มาก่อนหรือไม่ ถูกต้องตามหลักการที่อนุญาตหรือไม่ ถ้าเคย ผลการจัดเป็นอย่างไร สิ่งของรางวัลตกค้างหรือไม่ การโฆษณาเกินขอบเขตที่ขออนุญาตหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้จัดเคยมี ขอบการร้องในการจัดมาก่อน ให้พิจารณาไปในทางไม่อนุญาต

2.2 หลังจากได้รับอนุญาตแล้ว

- ถ้าจะมีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนรูปแบบของวัสดุ หรือข้อความโฆษณา จะเป็นทางใดก็ตาม ต้องได้รับอนุมัติจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก่อน จึงจะทำการ โฆษณาได้ แต่ต้องไม่เป็นการหลอกลวงเอาเปรียบผู้เสี่ยงโชค หรือมอมเมาประชาชน

2.3 การควบคุมการเสี่ยงโชค

- การจัดเสี่ยงโชคต้องกระทำโดยเปิดเผย
- ผู้จัดต้องจัดให้มีบุคคลที่น่าเชื่อถือได้เป็นสักขีพยานไม่น้อยกว่า 3 คน
- ให้มีนายตำรวจกองกำกับการ 2 กองทะเบียน ไปตรวจสอบการจัดเสี่ยงโชค

2.4 การควบคุมผู้จัดในการจ่ายรางวัล

- ผู้จัดต้องประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับรางวัล และแจ้งให้ทราบโดยมิชักช้า
- ผู้จัดต้องทำหลักฐานการจ่ายรางวัล การส่งและการรับสิ่งของรางวัล เพื่อให้เจ้าพนักงานตรวจสอบได้
- สิ่งของรางวัล ถ้าไม่มีผู้รับจะควยเหตุใดก็ตาม ผู้จัดต้องเก็บรักษาไว้จนกว่าจะหมดอายุความกำหนด 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 164
- การตรวจสอบตาม 2.4 ให้เป็นหน้าที่ของแผนกควบคุมการพนัน กองกำกับการ 2 กองทะเบียน กรมตำรวจ

3. การสอบสวนเรื่องราว เมื่อมีผู้ยื่นคำร้องขออนุญาตจัดให้มีการแกมพกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค ให้สารวัตรตำรวจท้องที่ดำเนินการสอบสวนตามหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตและความคุ้มครองการแกมพกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค แล้วส่งเรื่องให้ผู้อำนวยการพนัน กองกำกับการ 2 กองทะเบียน กรมตำรวจ ตรวจสอบพิจารณาให้ความเห็นก่อนทุกเรื่องว่า ผู้จัดดำเนินการถูกต้องตามหลักเกณฑ์และกฎหมายที่ควรอนุญาตหรือไม่ แล้วจึงเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตหรือไม่ แล้วแต่กรณี

ถ้าขอจัดเสี่ยงโชคคือ วิธีการเสี่ยงโชค การจ่ายรางวัล การโฆษณา จะต้องเหมือนเดิมทุกประการ หากมีสิ่งใดเปลี่ยนแปลงไปจากนี้ให้ถือว่า เป็นการขออนุญาตใหม่

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 85 ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป ให้กระทำความผิด และความคิดนั้นมิที่กำหนดโทษไม่ว่ากว่าหก เดือน ผู้นั้นต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าได้มีการกระทำความผิดเพราะเหตุที่ได้มีการโฆษณา หรือประกาศตามความในวรรคแรก ผู้โฆษณาหรือประกาศต้องรับโทษเสมือนเป็นตัวการ

คำแนะนำในการยื่นคำขอโฆษณาอาหาร

1. ขอรับแบบฟอร์มคำขอโฆษณาอาหาร ใ้ที่กอง เผยแพร่และความคุ้มครองโฆษณา
2. กรอกข้อความในแบบฟอร์มที่กำหนด จัดทำ 2 ชุด เพื่อเป็นสำเนาควบคู่กัน
 - ก. เขียนข้อความที่จะทำการโฆษณาทั้งหมด
 - ข. ถ้าจะโฆษณาภาพ ต้องบรรยายลักษณะของภาพ
 - ค. ถ้าเป็นภาพยนตร์ ต้องเขียนข้อความบรรยายลักษณะของภาพและเสียงที่ตรงกับภาพนั้น ๆ

3. หลักฐานอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา
- ก. ภาพ/ภาพร่าง ภาพสคริป/สไลด์ เสียง (ถ้ามี) 9 ชุด
- ข. ภาพถ่ายสำเนาใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหาร
(กรณีอาหารควบคุมเฉพาะที่ทองขึ้นทะเบียน) 2 ชุด
- ค. ฉลากอาหาร 2 ชุด
- ง. รายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็นและเพียงพอที่จะพิจารณา เช่น
ลักษณะอาหาร สูตรหรือส่วนผสม กรรมวิธีผลิต/ปรุง ฯลฯ
4. ยื่นคำขอโฆษณา ที่กอง แยกแพร์และควบคุมการโฆษณา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ทั่วประเทศทุกวันในเวลาราชการ

คำแนะนำในการยื่นคำขออนุญาต

1. ยาที่ประสงค์จะทำการโฆษณานั้นต้องไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ
2. ขอรับแบบฟอร์มคำขออนุญาตได้ที่กอง แยกแพร์และควบคุมการโฆษณา
3. กรอกข้อความในแบบฟอร์มที่กำหนด จัดทำ 2 ชุด เพื่อเป็นสำเนาฉบับกัน
 - ก. เขียนข้อความที่จะทำการโฆษณาทั้งหมด
 - ข. ถ้าจะโฆษณาภาพ ต้องบรรยายลักษณะภาพ
 - ค. ถ้าเป็นภาพยนตร์ ต้องเขียนข้อความบรรยายลักษณะของภาพและเสียงที่ตรงกับภาพนั้น ๆ
4. หลักฐานอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา
 - ก. ภาพ/ภาพร่าง ภาพสคริป สไลด์ เสียง (ถ้ามี) 10 ชุด
 - ข. ภาพถ่ายสำเนาใบสำคัญการขึ้นทะเบียนยา (ทย. 2) 2 ชุด
 - ค. ภาพถ่ายสำเนาใบคำขอขึ้นทะเบียนยา (ทย. 1) 2 ชุด
 - ง. ฉลากยา ขອງยา และ/หรือ กล่องยาที่มีภาพและข้อความตรงตามที่ขึ้นทะเบียนโดยผู้รับอนุญาต ตรวจสอบและลงนามรับรองไวคย 2 ชุด

จ. เอกสารกำกับยาที่ตรงตามที่ขึ้นทะเบียนโดยผู้รับอนุญาต

ตรวจสอบและลงนามรับรองไว้ด้วย

2 ชุด

5. ผู้ยื่นคำขอโฆษณาจะต้องเป็นผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้า หรือผู้จำหน่ายยานั้นหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากผู้รับอนุญาตเท่านั้น

6. กรณีที่ผู้ยื่นคำขอโฆษณาแสดงสรรพคุณยารายใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ 1, 2, 3 และ 4 อาจทำให้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ล่าช้า เพราะต้องตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับยาทางทะเบียนว่าถูกต้องตรงตามที่ได้รับจากกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ ซึ่งอาจทำให้ผู้ยื่นคำขอไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร

7. ยื่นคำขอโฆษณา ที่กองเผยแพร่และควบคุมการโฆษณา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ใดทุกวันในเวลาราชการ

8. เมื่อผู้ใดทำการโฆษณาขายยาอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2522) หมวด 11 ว่าด้วยการโฆษณาตามมาตรา 88, 89 และ 90 ซึ่งมีบทกำหนดโทษตามมาตรา 124 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีผู้รับอนุญาตต้องพิจารณาว่ากระทำความผิดตามมาตรา 124 หรือไม่แล้วจะพิจารณาถึงโทษถึงที่สุดให้จำคุกหรือไม่ก็ตาม จะเป็นผลให้ผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติตามมาตรา 14 หรือมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติยาฉบับดังกล่าวแล้วแต่กรณี และเมื่อผู้รับใบอนุญาตตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 14 หรือมาตรา 48 ดังกล่าวแล้ว ผู้รับใบอนุญาตจะต้องถูกเพิกถอนใบอนุญาตและจะใช้อำนาจในการประกอบพาณิชย์กิจ เดิมหรือคล้ายต่อไปอีกไม่ได้จนกว่าจะครบหนึ่งปีนับแต่วันรับทราบคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจากผู้รับอนุญาต

สรุปแนวกรโฆษณาอาหาร

1. ห้าม โฆษณาคุณสมบัติ คุณภาพ หรือสรรพคุณ ของอาหาร เป็นเท็จ หรือหลอกลวงให้เกิดความหลงเชื่อโดยไม่สมควร
2. ห้าม โฆษณาอวดอ้างว่าอาหารชนิดนั้น ๆ สามารถป้องกัน บำบัด บรรเทา หรือรักษาโรค หรืออาการของโรคได้
3. ห้าม โฆษณา รูป ภาพ เครื่องหมาย รอยประดิษฐ์ ที่อาจทำให้สำคัญผิด ในส่วนประกอบอาหาร เช่น อาหารที่ใส่น้ำเชื่อมกลั่นของผลไม้ จะต้องไม่โฆษณารูปผลไม้
4. การโฆษณาอาหาร ต้องสุภาพ ไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม
5. การโฆษณาอาหาร ต้องไม่เป็นการแสดงออกทางยั่วยุการมรณ หรือลามกอนาจาร หรือทำให้หมกมุ่นในอบายมุข
6. การโฆษณาอาหารสำหรับเด็กต้อง
 1. ไม่ทำให้เด็กรู้สึกมีปมค้อย นอยหนา ถ้าไม่ได้ซื้ออาหารนั้น
 2. เน้นในเรื่องอาหารเป็นสำคัญ ไม่เน้นแค่สิ่งของที่แจกหรือแถม
 3. แสดงขนาดที่แท้จริงของรางวัลที่จะแจก
 4. ไม่โฆษณาด้วยภาพ เสียง หรือข้อความที่ทำให้เกิดอันตรายเมื่อมีการเลียนแบบ เช่น เด็กวิ่งเล่นในถนน เล่นไม้ขีดไฟ ฯลฯ
7. การโฆษณาอาหารควบคุมเฉพาะ กรณีที่ผลิต/ผู้นำเข้าต้องขึ้นทะเบียนตำรับอาหาร จะต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนก่อนที่จะขอโฆษณา

8. ควร ใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ไม่ก่อให้เกิดภาษาวิบัติ เช่น
ทาน	X	รับประทาน	✓
มหาลัย	X	มหาวิทยาลัย	✓
อย่าให้เซค	X	อย่าให้พูด	✓
หยอย	X	อรอย	✓
9. การโฆษณา เสียงโชค ซิงรางวัด แคมพก ใต้
1. ปฏิบัติตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
 2. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
 3. ได้รับอนุญาตจากสถานีตำรวจท้องที่ ตามกฎหมายแล้ว
10. การโฆษณา เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ ฯลฯ ต้อง
- ไม่แสดงภาพ เสียง ของการดื่ม ที่จะสนับสนุน ชัยยุ ให้เกิดความนิยมในการดื่มของมีนเมา
 - ไม่โฆษณา หรือใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายในทำนองว่า "บำรุงร่างกาย" "บำรุงกำลัง" "ป้องกันโรค"
11. การโฆษณานมชงหวาน ให้เพิ่มความ "ห้ามใช้เลี้ยงทารก"
12. การโฆษณาอาหารเด็กอ่อน ให้เพิ่มความ "ใช้เลี้ยงเด็กร่วมกับน้ำนมมารดา"
13. การโฆษณาแป้งขาวกลอง ต้องเพิ่มความ "อย่าใช้เลี้ยงทารกแทนนม"
14. การโฆษณาอาหารทารก (โดยเฉพาะนมสำหรับเลี้ยงทารก) ต้องมีความในทำนองว่า "น้ำนมมารดา เป็นอาหารที่ดีที่สุดสำหรับทารก แต่เมื่อต้องการอาหารเสริม น้ำนมมารดา หรือเมื่อท่านไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยน้ำนมของตนเองได้ นมผงที่ผลิตขึ้นพิเศษสำหรับทารก จะเหมาะสำหรับลูกของท่าน"

15. การโฆษณาเครื่องพิมพ์ประเภทที่มีไวคาบิน และสารคาเฟอีนเป็นส่วนผสม
 ต้องไม่โฆษณาหรือใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายในทำนองว่า
 "บำรุงร่างกาย" "บำรุงกำลัง" "ป้องกันโรค"

สรุปแนวการโฆษณา

ห้ามในประเด็นต่อไปนี้

1. โฆษณาโอวตสรรพคุณว่าสามารถรักษา บำบัด บรรเทา หรือป้องกัน
 ได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ หรือหายขาด หรือโฆษณาขวยขอความท่อนองเดียวกันตามมาตรา 88 (1)
2. โฆษณาสรรพคุณเป็นเท็จหรือเกินความจริง ตามมาตรา 88 (2)
3. โฆษณาทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุใดเป็นตัวยา หรือเป็นส่วนประกอบของยา
 ซึ่งความจริงไม่มีวัตถุหรือส่วนประกอบนั้นในยา หรือมีแต่ไม่เท่าที่เข้าใจ ตามมาตรา
 88 (3)
4. โฆษณาทำให้เข้าใจว่าเป็นยาทำให้แท้งลูก หรือขับระดูอย่างแรงตาม
 มาตรา 88 (4)
5. โฆษณาทำให้เข้าใจว่าเป็นยาบำรุงกาม หรือยากุมกำเนิด ตามมาตรา
 88 (5)
6. โฆษณาสรรพคุณยาอันตราย หรือยากควบคุมพิเศษ ตามมาตรา 88 (6)
7. มีการรับรองหรือยกย่องสรรพคุณยาโดยบุคคลอื่น หรือนำเอาบุคคลหรือ
 สถาบัน ซึ่งเป็นที่ยกย่องนับถือมาใช้ในการโฆษณา เช่น ให้คนแต่งตัวคล้ายแพทย์มาแนะนำ
 ผลิตภัณฑ์ ฯ หรือนำพระราชดำรัส มาเป็นบทนำของการโฆษณา ฯลฯ ตามมาตรา 88 (7)

8. โฆษณาสรรพคุณยาว่าสามารถ ขับบัก บรเทา ป้องกัน หรือรักษาโรค หรืออาการของโรคที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ได้แก่ เบาหวาน มะเร็ง อัมพาต วัณโรค โรคเรื้อน

โรคหรืออาการของโรคของสมอง หัวใจ ปอด ทับ ม้าม ไต

9. โฆษณาโดยไม่สุภาพ หรือโดยการรณรงค์ทำเพลงหรือแสดงความคิดเห็นของผู้อยู่ ตามมาตรา 89

10. โฆษณาขายยาโดยวิธีแถมพก หรือออกสลากรางวัล ซึ่งหมายความรวมถึง การจัดทำสิ่งของต่าง ๆ หรือของยา โดยการแจกนั้นมีขึ้นเนื่องจากการขายยา หรือมีความสัมพันธ์โดยตรง และใกล้ชิดกับการขายยา ตามมาตรา 90

นอกจากนี้การโฆษณายังจะต้องมีลักษณะ

11. ไม่แสดงภาพที่อาจทำให้เกิดการเลียนแบบแล้วเป็นอันตราย เช่น ภาพเด็กวิ่งเล่นกันในถนน เด็กโตเขา เด็กป็นหยิบยา จากที่สูงลงมารับประทานเอง เป็นต้น

12. ไม่ใช้ข้อความชักชวนให้เด็กอยากรับประทานเกินความจำเป็น เช่น ใช้คำว่า "อร่อย" หรือ ทำให้เด็กรู้สึกเค้น หากได้รับประทานยานั้นแล้ว

13. ไม่ใช้ข้อความชมเชยนิยมประเพณีอันดีงาม

14. ไม่โฆษณาทำลาย หรือโฆษณาตีตนลงผลึกผู้อื่น เช่น ใช้ไม่ได้ผลดี ยินดีคืนเงิน ดีกว่า ฯลฯ

15. ควรใช้ภาษาไทยถูกต้องตามหลักภาษาไทย ไม่ก่อให้เกิดภาษาวิบัติ เพื่อรักษาภาษาไว้ให้เป็นเอกลักษณ์ของชาติ เช่น

X ทาน

✓ รับประทาน

X หยอย

✓ อร่อย

16. ข้อความเหล่านี้ จัดเป็นข้อความที่โอวาทตามมาตรา 88 (1) (ทั้งนี้ ให้พิจารณาความหมาย และสรรพคุณประกอบด้วย)

ชুব	ยอด	ทัต	เด็ด	ชานานเอก
พิฆาต	พิเศษ	ปราบ	ล้าง	ฉับพลัน
บ่าบัก	หายขาด	สังหาร	ทำลาย	ชับตาย
ทันที	หมดสิ้น	พิชิต	ขจัด	เหนือกว่า
เชื่อถือได้	หายไว	วิเศษ	กำจัด	รวดเร็ว
ทันใจ	ชนะ	หายหวง	หมดกังวล	เป็นอย่างดี
ปลอดภัยที่สุด	ไม่ให้โทษเลย	เหมาะสมที่สุด	ศักดิ์สิทธิ์	ไม่มีใครเหมือน
เห็นผล	ดีเลิศ	ดีมาก	กายโรค	ฯลฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย